

mig at forsøge paa at klare, hvorledes til en vis Grad de Afvigelser, som ere mellem ham og mig, ere komne frem.

Jeg troer saaledes for det Første, at det er urigtigt, naar det ærede Medlem tager Aarene fra 1865 og til 1870. Jeg troer, at det er urigtigt at tage disse 5 Aar, deels fordi vi aabenbart maae tage det Aar med, som foreligger igjennem dette Finantslovsforslag, deels fordi de to første Aar efter min Overbeviisning, maae flydes ud, idet det egentlig først er fra 1867, at vi ere komne ind paa hele den Udvikling, som kan siges at begrunde vor finantstielle Tilstand i den nærmeste Fremtid. Naar jeg derfor vil forsøge paa at opstille et Overslag, saa vil jeg for mit Bedkommende tage Aarene fra 1867 til 1871, de 4 Aar, af hvilke vi have Regnskaber for de 2, en Finantslov for det ene, og for det 4de det Finantslovsforslag, som vi nu have foreliggende for os. Endelig troer jeg ogsaa, at det ærede Medlem udelød et Forhold, som det dog er nødvendigt, at man tager med i Beregningen, nemlig de eventuelle Tillægsbevillinger. Jeg berører det, fordi jeg antager, at det ikke vil blive et aldeles ubetydeligt Moment, som vi maae see hen til. Jeg skal tillige berøre, at jeg ikke troer, at det Materiale, fra hvilket det ærede Medlem gif ud, nemlig det, der foreligger i en lille Bog fra det statistiske Bureau, er stikket til uden videre Kritik at anvendes som Grundlag, naar man sammenligner de enkelte Aars Tilbagegang eller Fremskridt. Sagen er nemlig den, at der ved de to Gjenstande, som der omhandles som Statsformue, nemlig Statsactiverne og Kassebeholdningen, er Bemærkninger at gjøre, som bewirke, at de ikke kunne udenvidere bruges til en correct Dpgjørelse. Naar vi nemlig nærmere undersøge den Deel af Statsformuen, som kaldes Activer, saa ville vi finde, at det Tal, der staaer nævnt, er det Beløb, der er ført tilbogs den 31te Marts i det ene eller det andet Aar, men tillige at man ingenlunde faaer den virkelige Forbrug eller den virkelige Tilbagegang mellem 2 paa hinanden følgende Aar ud ved at sammenligne de til den 31te Marts opførte Tal med hinanden. Det er nemlig saa, at betydelige Statsetendele, som

ikke staae tilbogs, realiseres efterhaanden og blive førte op som Statsactiver, og derfor er Forbruget i Virkeligheden endeel større end det, der kommer frem, naar man sammenligner disse Enderesultater, og det er ingenlunde Noget, som er ubetydeligt, thi i de to Aar, som jeg berørte, for hvilke der foreligger Regnskaber, løbe disse Beløb op til et Par Millioner. De ærede Herrer ville nemlig indsee, at naar Staten følger de Petersgaardske Skove — for at tage et af de største Exempler — og faaer 575,000 Rd. for dem, og vi føre dem til Indtægt, saa er det i Virkeligheden ingen reel Indtægt, vi have i Virkeligheden da kun gjort en Om sætning, men vi ere ikke komne 575,000 Rd. fremad ved at have solgt disse Skove. Vi maae altsaa for virkelig at dømme om disse Tal, tillige vide, hvormeget der saaledes paa anden Maade er forbrugt uden Hensyn til de Tal, som her staae som Enderesultat. Jeg skal dernæst med Hensyn til Kassebeholdningen tillade mig at bemærke, at de Beløb, som for den staae opførte, et heller uden videre lade sig benytte. Det, som kaldes Kassebeholdningen i det statistiske Tabelværk, og som ogsaa i Statsregnskaberne kaldes Kassebeholdning, er ikke Kassebeholdning i den Forstand, at den svarer til Regnskabet, til de Indtægter og Udgifter, som dette indeholder. Kassebeholdningen er nemlig ikke det Beløb, der er tilbage i Kassen, naar Aarets Indtægter ere komne ind, og Aarets Udgifter ere afholdne; nei, det er den Sum, som den 31te Marts er i Kassen uden Hensyn til hvad der endnu muligt, henhørende til Aaret, senere kommer ind, eller hvad der endnu muligt, henhørende til Aaret, skal ud. Derfor bliver dette Beløb vildledende, naar man uden videre tager det, fordi Kassebeholdningen af tilfældige Grunde den 31te Marts kan være det ene Aar ikke saa lidt større eller mindre end den 31te Marts det andet Aar, uden at dette i mindste Maade berører den virkelige Status. Jeg skal tage et Exempel, der ligger for: naar der f. Ex. staaer, at Kassebeholdningen ved Udgangen af Aaret 1868 var noget over 550,000 Rigsdaler større end ved Udgangen af Aaret 1867, saa svarer